અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

==========

જયાબેન

વિ.

તેજસ કનુભાઈ ઝાલા અને અન્ય એક

(ફોજદારી અપીલ નં. ૧૬૫૫/૨૦૨૧)

જાન્યુઆરી ૧૦, ૨૦૨૨

[ન્યાયમૂર્તિ એમ.આર. શાહ અને ન્યાયમૂર્તિ બી.વી. નાગરથ્ના]

અપીલ: હત્યાનો કેસ – હાઈકોર્ટ દ્વારા આરોપીઓને મુક્ત કરવા સામે ફરિયાદીની અપીલ – અપીલકર્તા–મૂળ ફરિયાદી અને તેની કાકી અને એક અન્ય સાક્ષી છે જેમણે ટેસ્ટ આઈડેન્ટિફિકેશન પરેડ *(ટી. આઈ. પી.)* માં આરોપીની ઓળખ કરી છે–સમગ્ર ઘટના સીસીટીવી ફૂટેજ અને મોબાઈલ ફોનમાં કેદ/રેકોર્ડ કરવામાં આવી હતી–તપાસ દરમિયાન, ઘટનાના સ્થળનો પંચનામા તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો, સાક્ષીઓના નિવેદનો રેકોર્ડ કરવામાં આવ્યા હતા; આરોપીની પરીક્ષણ ઓળખ કરવામાં આવી હતી; ઘટના સ્થળેથી સીસીટીવી ફૂટેજ અને ડીવીઆર મળી આવ્યા હતા–પાઈપ અને ગુના માટે ઉપયોગમાં લેવાતા બેલ્ટ મળી આવ્યા હતા – આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવાનો હાઈકોર્ટનો ચુકાદો–ચોજાયો:હકીકતો તેમજ કાયદા બંને પર બિનટકાઉ નથી–

મૃતકને આરોપી દ્વારા નિર્દયતાથી માર મારવામાં આવ્યો હતો અને તેમ છતાં અને કથિત ગુનાઓની ગંભીરતાને ધ્યાનમાં લીધા વિના અને પ્રત્યક્ષદર્શીઓના નિવેદનો હોવા છતાં, ઉચ્ચ અદાલતે આરોપીઓને અત્યંત નિષ્પક્ષ અને આકસ્મિક રીતે જામીન પર મુક્ત કર્યા હતા–ઉચ્ચ અદાલતે કથિત ગુનાઓની ગંભીરતા અને તપાસ દરમિયાન એકત્રિત કરેલા પુરાવાને, જે આરોપપત્રનો ભાગ બની રહ્યા છે, તેને બિલકુલ ધ્યાનમાં લીધા નહોતા–આવી ગંભીર બાબતમાં અને ગુનાની ગંભીરતાને ધ્યાનમાં રાખીને અને પ્રત્યક્ષદર્શીઓના નિવેદનોને ધ્યાનમાં રાખીને અને સમગ્ર ઘટના સીસીટીવી ફૂટેજ અને મોબાઇલ ફોનમાં રેકોર્ડ કરવામાં આવી હતી ઉચ્ચ અદાલતે પ્રતિવાદી નં. ૧–આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવામાં ગંભીર ભૂલ કરી છે.

જામીનઃ જામીન રદ કરવા અને રદ કરવા અને હાઈકોર્ટ દ્વારા આરોપીઓને અલગ–અલગ ધોરણે જામીન પર મુક્ત કરવાના ખોટા આદેશને રદ કરવો–શરતોના ઉલ્લંઘન વગેરે માટે જામીન રદ કરવાની અરજી પર વિચારણા કરતી વખતે અને કોર્ટ દ્વારા આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવાના આદેશ પર વિચારણા કરતી વખતે અલગ–અલગ વિચારણાઓ થાય છે.

ફોજદારી ન્યાયનો વહીવટ–હત્યાના કેસમાં આરોપીઓની મુક્તિ–ફરિયાદી પક્ષ દ્વારા અપીલ દાખલ ન કરવી–ચોજવામાં આવીઃઆરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવાના હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને પડકારતી અપીલ રાજ્યએ કરવી જોઈતી હતી–જે વ્યક્તિએ સમુદાયના સામાજિક હિતની વિરુદ્ધ કામ કર્યું છે તેને ન્યાય અપાવવા માટે જરૂરી તમામ પગલાં લેવાનું રાજ્યનું કામ છે–તે ફરિયાદી નિયામકની ફરજ હતી કે તે તાત્કાલિક કાર્યવાહી કરે જે તે કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યો.

ન્યાયનો વહીવટ–ફોજદારી બાબતોમાં–ફરિયાદી નિયામક–ની ભૂમિકા–યોજાયેલીઃજ્યાં સુધી ફોજદારી બાબતોમાં ન્યાયના વહીવટની વાત છે ત્યાં સુધી

તે એક ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ પદ છે–ફોજદારી કાર્યવાહીની કલમ ૨૫એ હેઠળ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને રાજ્ય સરકાર દ્વારા ફોજદારી કાર્યવાહીના નિયામકની નિમણૂક કરવામાં આવે છે–તેની નિર્ણાયક ભૂમિકા કલમ ૨૫એ *(૨)* ફોજદારી કાર્યવાહીની કલમ જેવી શરતો પરથી સ્પષ્ટ થાય છે, જે વ્યક્તિ માટે ફોજદારી કાર્યવાહીના નિયામક બનવા માટે ઓછામાં ઓછો દસ વર્ષનો કાનૂની અનુભવ નિર્ધારિત કરે છે અને આવી નિમણૂક હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશની સંમતિ સાથે કરવામાં આવશે–ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતા, ૧૯૭૩–કલમ ૨૫એ.

અપીલને મંજૂરી આપતા, કોર્ટે ઠેરવ્યું કે;

૧. કાયદાના સ્થાયી પૂર્વધારણા અનુસાર, જામીન રદ કરવા અને હાઈકોર્ટ દ્વારા આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવાના ખોટા આદેશને રદ કરવા અને અલગ અલગ આધારો પર બરતરફ કરવો.શરતોના ભંગ વગેરે માટે જામીન રદ કરવાની અરજી પર વિચારણા કરતી વખતે અને કોર્ટ દ્વારા આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવાના આદેશ પર વિચારણા કરતી વખતે વિવિધ વિચારણાઓ કરવામાં આવે છે.એકવાર, એવું જાણવા મળે છે કે હાઈકોર્ટ દ્વારા આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવાનો આદેશ બિનટકાઉ છે, જરૂરી પરિણામો અનુસરવા પડશે અને જામીન રદ કરવા પડશે.[પેરા ૯.૪] [૨૫–એચ; ૨૬–એ–બી]

૨. આવા ગંભીર કેસમાં આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવાના વિવાદિત ચુકાદાઓ અને આદેશો સામે રાજ્ય દ્વારા અપીલ દાખલ ન કરીને, રાજ્ય પીડિતાના અધિકારોનું રક્ષણ કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યું છે.આ યોગ્ય કેસ હતો જેમાં રાજ્યએ હાઈકોર્ટ દ્વારા આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવાના આદેશોને પડકારતી અપીલને પ્રાધાન્ય આપવું જોઈતું હતું.ફોજદારી બાબતોમાં જે પક્ષને પીડિત પક્ષ તરીકે ગણવામાં આવે છે તે રાજ્ય છે જે મોટા પ્રમાણમાં સમુદાયના સામાજિક હિતનું સંરક્ષક છે અને તેથી જે વ્યક્તિએ સમુદાયના સામાજિક હિતની

વિરુદ્ધ કામ કર્યું છે તેને ન્યાય અપાવવા માટે જરૂરી તમામ પગલાં લેવાનું રાજ્યનું કામ છે.[પેરા ૧૧] [૨૬–ઈ–જી]

૩. રાજ્યમાં ફરિયાદી નિયામક હોય છે.ફરિયાદી નિયામક પણ તાત્કાલિક કેસમાં તેમની ફરજો નિભાવવામાં નિષ્ફળ રહ્યા છે.જ્યાં સુધી ફોજદારી બાબતોમાં ન્યાયના વહીવટની વાત છે ત્યાં સુધી ફરિયાદી નિયામકનું પદ ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ પદ છે.પ્રોસીક્યુશન ડિરેક્ટરની ફરજ છે કે તે તાત્કાલિક નિર્ણય લે.ગુનાઓને સમગ્ર સમાજ સામે ખોટા તરીકે ગણવામાં આવે છે તે જોતાં, ન્યાયના વહીવટમાં ફરિયાદી નિયામકની ભૂમિકા નિર્ણાયક છે.તેમની નિમણૂક રાજ્ય સરકાર દ્વારા ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૨૫ એ હેઠળ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને કરવામાં આવે છે.તેની નિર્ણાયક ભૂમિકા સંહિતાની કલમ ૨૫એ (૨) જેવી શરતો પરથી સ્પષ્ટ થાય છે, જે કોઈ વ્યક્તિ માટે ડિરેક્ટોરેટ ઓફ પ્રોસિક્યુશન બનવા માટે લાયક બનવા માટે ઓછામાં ઓછો દસ વર્ષનો કાનૂની અનુભવ નિર્ધારિત કરે છે અને આવી નિમણૂક ઉચ્ચ ન્યાયાલયના મુખ્ય ન્યાયાધીશની સંમતિથી કરવામાં આવશે.[પેરા ૧૧] [૨૬–જી–એચ; ૨૭–એ–બી]

૪. અપીલ કરવી કે નહીં તે અંગે નિર્ણય લેવામાં સમય લાગે છે તેવી રાજ્ય વતી રજૂઆતો સ્વીકાર્ય નથી.રાજ્યએ આ પ્રકારની ગંભીર બાબતમાં કાયદાનું શાસન જાળવી રાખવા માટે પણ ખૂબ જ ગંભીર બનવું જોઈતું હતું જ્યાં એક વ્યક્તિની નિર્દયતાથી હત્યા/હત્યા કરવામાં આવી હતી જ્યારે તે તેની પત્ની અને કાકી સાથે ફેક્ટરીની બહાર કચરો એકત્ર કરી રહ્યો હતો.દોષિતો સામે કેસ નોંધવામાં આવે અને તેમને સજા થાય તે સુનિશ્ચિત કરવું એ ફરિયાદી નિયામક અને રાજ્યની ફરજ છે. [પેરા ૧૧] [૨૭–સી–ડી]

ફોજદારી અપીલ અધિકારક્ષેત્ર

ફોજદારી અપીલ નં. ૧૬૫૫/૨૦૨૧

અમદાવાદ સ્થિત ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલયના આર/ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૫૦૨/૨૦૧૮ માં તા.૦૪.૦૨.૨૦૧૯ રોજના ચુકાદા અને હુકમમાંથી ઉદભવેલ.

સાથે

ફોજદારી અપીલ નં. ૧૬૫૬/૨૦૨૧

અપીલકર્તા વતી કોલીન ગોન્સાલ્વીસ, સિનિ.એડવોકેટ, શિયશ કે.આર., સત્યા મિત્રા, એડવોકેટસ.

સામાવાળાઓ વતિ હુઝેફા અહમદી, સિનિ.એડવોકેટ, પ્રધુમાન ગોહિલ, શ્રીમતી તરૂણા સિંઘ ગોહિલ, સુશ્રી રાનુ પુરોહિત, આર. વિષ્ણુ કુમાર, સાહિથ્ય ક્રિષ્ણા એ., રોહન શર્મા, પુર્વિશ જીતેન્દ્ર મલ્કાન, જીતેન્દ્ર મલ્કાન, સુશ્રી ધારિતા પી. મલ્કાન, સુશ્રી દીપા ગોરસિયા, અલોક કુમાર, સુશ્રી નંદીની છાબરા, સુશ્રી ભાવના સરકાર, સુશ્રી આસ્થા મેહતા, સુશ્રી દીપનવીતા પ્રિયંકા, સુશ્રી પ્રેરણા મોહાપાત્રા, એડવોકેટસ.

ન્યાયાલયનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ એમ.આર. શાહ દ્વારા જાહેર કરવામાં આવ્યો.

૧. ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા અમદાવાદ ખાતે આર/ક્રિમિનલ અપીલ નં. 1502/2018 અને 389/2019 ની આર/ક્રિમિનલ અપીલ માં પસાર કરાયેલા તારીખ 04.02.2019 અને 05.04.2019 ના રોજ ના વિવાદિત ચુકાદાઓ અને આદેશોથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ અનુભવતા, જેના દ્વારા ઉચ્ચ અદાલતે સંબંધિત પ્રતિવાદી નં. ૧–આરોપીને મુક્ત કર્યા છે, મૂળ ફરિયાદીએ હાલની અપીલ કરી છે.

૨. સગવડતા માટે, ક્રિમિનલ અપીલ નં.૧૫૦૨/૨૦૧૮ માં પસાર કરાયેલા વિવાદિત વાદગ્રસ્ત ચુકાદો અને ૦૪.૦૨.૨૦૧૯ ના આદેશમાંથી ઉદ્ભવતા ક્રિમિનલ અપીલ નં.૧૬૫૫/૨૦૨૧ ના તથ્યો વર્ણવવામાં આવ્યા છે જે નીચે મુજબ છે.

ફરિયાદી પક્ષના કેસ અનુસાર, મૂળ ફરિયાદી–અહીં અપીલકર્તા, તેણીની કાકી શ્રીમતી. સવિતાબેન અને તેમના પતિ મુકેશભાઈ (મૃતક) એક ફેક્ટરીની બહાર ખુલ્લી જગ્યામાંથી કચરો લેવા ગયા હતા.જ્યારે તેઓ ફેક્ટરી વિસ્તારની પાછળનો કચરો ઉપાડી રહ્યા હતા, ત્યારે પાંચ વ્યક્તિઓ (આરોપી) ત્યાં આવ્યા અને તેમને ગાળો આપવાનું શરૂ કર્યું અને ત્યારબાદ શરૂઆતમાં ફેક્ટરીની બહાર ત્રણેયને માર મારવાનું શરૂ કર્યું. ત્યારબાદ પાંચ આરોપીઓએ મૂળ ફરિયાદીના પતિ મુકેશભાઈને ફેક્ટરીના દરવાજા સાથે બાંધી દીધા અને તેને માર મારવાનું શરૂ કર્યું.ફરિયાદી પક્ષના કેસ અનુસાર જયાબેન–મૂળ ફરિયાદી અને તેણીની કાકીને ત્યાંથી જવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું. તેઓ ચાલ્યા ગયા અને

ત્યારબાદ તેમના સંબંધીઓ અને મિત્રોને જાણ કરી અને જ્યારે તેઓ પાછા ફર્યા ત્યારે તેઓએ મુકેશભાઈને બેભાન અને ગંભીર રીતે ઘાયલ જોયો.તેને હોસ્પિટલ લઈ જવામાં આવ્યો હતો જ્યાં તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. આ હેઠળના ગુનાઓ માટે સંબંધિત પ્રતિવાદી નં. ૧ સહિત પાંચ આરોપીઓ સામે ૨૦૧૮ના સી. આર. નં. I/૩૮ તરીકે શાપર (વેરાવલ) પોલીસ સ્ટેશનમાં પ્રથમ માહિતી અહેવાલ નોંધવામાં આવ્યો હતો. વિભાગો 302 , ૧૧૪ , ૩૨૩ ભારતીય દંડ સંહિતાની , કલમ ૧૩૫ , ૩૭(૧) ગુજરાત પોલીસ અધિનિયમ અને કલમ ૩ (૨) (૫) અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિ (અત્યાચાર નિવારણ) અધિનિયમ. સંબંધિત ડે.સુ.પો. ગોંડાલ વિભાગ દ્વારા અને ત્યારબાદ ડે.સુ.પો. (SC & ST સેલ) રાજકોટ ગ્રામીણ દ્વારા તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી.તપાસ પછી તમામ આરોપી વ્યક્તિઓ (સંખ્યામાં પાંચ) પર આ હેઠળના ગુનાઓ માટે આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું. વિભાગો 302 , ૩૪૨ , ૩૫૪ , ૩૨૩ , ૧૪૩ , ૧૪૭ , ૧૪૮ , ૧૪૯ ભારતીય દંડ સંહિતા ૧૮૬૦, કલમ ૩ (૧) (આર) (ઓ) , ૩(૨)(૫) અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિ (અત્યાચાર નિવારણ) અધિનિયમ, ૧૯૮૯ અને કલમ ૧૩૫ ગુજરાત પોલીસ અધિનિયમ, ૧૯૫૧ હેઠળ મૃતક–અપીલકર્તાના પતિ મુકેશભાઈ–જયાબેનની હત્યા કરવામાં આવી હતી.તે સામાવાળા નં. ૧ એ અહીં જાણીતા સેશન્સ કોર્ટ, ગોંડલ સમક્ષ જામીન અરજી દાખલ કરી હતી, જેમાં જામીન પર મુક્તિની માંગ કરવામાં આવી હતી, જે ૧૮.૦૯.૨૦૧૮ ના આદેશ દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી હતી.સેશન્સ કોર્ટે જામીન અરજીને નકારી કાઢવાના આદેશથી

વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ અનુભવતા અને સામાવાળા નં. ૧–જામીન પર આરોપી, સામાવાળા નં. ૧–આરોપીએ હાઈકોર્ટ સમક્ષ વર્તમાન ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૫૦૨/૨૦૧૮ પસંદ કરી હતી.વિવાદિત વાદગ્રસ્ત ચુકાદો અને તારીખ ૦૪.૦૨.૨૦૧૯ ના આદેશ દ્વારા, ઉચ્ચ અદાલતે સામાવાળા નં. ૧–મૂળ આરોપી–તેજસ કનુભાઈ ઝાલાને ઉપરોક્ત કેસના સંબંધમાં જામીન પર મુક્ત કર્યા છે.અન્ય ફોજદારી અપીલ નં. ૩૮૯/૨૦૧૯ માં ૦૫.૦૪.૨૦૧૯ ના અનુગામી ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા અન્ય સહઆરોપી–જયસુખભાઈ દેવરાજભાઈ રડાડિયા સામાવાળા નં. ૧ ને મુખ્યત્વે એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને જામીન પર મુક્ત કરવામાં આવ્યો છે કે સહ–સહઆરોપી–તેજસ કનુભાઈ ઝાલાને જામીન પર મુક્ત કરવામાં આવ્યો છે અને એ પણ નિરીક્ષણ કરીને કે જ્યાં સુધી તે સહઆરોપી ઘટના સ્થળની નજીક ઊભો જોવા મળ્યો હતો તે હકીકત સિવાય તેની સામે વધુ કોઈ સામગ્રી નથી.

૩. હાઈકોર્ટ દ્વારા સંબંધિત પ્રતિવાદી નં. ૧ ને જામીન પર મુક્ત કરવાના વિવાદિત ચુકાદાઓ અને આદેશોથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ અનુભવતા મૂળ ફરિયાદીએ વર્તમાન અપીલને પ્રાધાન્ય આપ્યું છે.

૪. અમે અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વિદ્વાન કાઉન્સેલ શ્રી કોલિન ગોન્સાલ્વિસ, રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વિદ્વાન કાઉન્સેલ સુશ્રી આસ્થા મહેતા અને સામાવાળા નં. ૧–આરોપી–તેજસ કનુભાઈ ઝાલા અને

સામાવાળા નં. ૧–આરોપી–જયસુખભાઈ દેવરાજભાઈ રાદડિયા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વિદ્વાન કાઉન્સેલ શ્રી પૂર્વિશ જીતેન્દ્ર મલકાન વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વિદ્વાન કાઉન્સેલ શ્રી હુઝેફા અહમદીને સાંભળ્યા છે.

૫. અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ગોન્ઝાલ્વેસે ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી છે કે કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, ઉચ્ચ અદાલતે ફરિયાદીના પતિની નિર્દયતાથી હત્યા કરવામાં આવી હોય તેવા કેસમાં આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવામાં ભૌતિક ભૂલ કરી છે.૫.૧ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ઉચ્ચ અદાલતે એ હકીકતની જરાય ચકાસણી કરી નથી કે સંપૂર્ણ તપાસ કર્યા પછી, આરોપીઓને આ હેઠળના ગુનાઓ માટે આરોપપત્ર આપવામાં આવ્યું હતું. વિભાગો 302, ૩૪૨ , ૩૫૪ , ૩૨૩ , ૧૪૩ , ૧૪૭ , ૧૪૮ , ૧૪૯ ભારતીય દંડ સંહિતા ૧૮૬૦, કલમ ૩ (૧) (આર) (ઓ) , ૩(૨)(૫) અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિ (અત્યાચાર નિવારણ) અધિનિયમ, ૧૯૮૯ અને કલમ ૧૩૫ ગુજરાત પોલીસ અધિનિયમ, ૧૯૫૧.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જે રીતે આરોપીએ મૃતક મુકેશભાઈને માર માર્યો હતો અને બહુવિધ ઈજાઓને કારણે તે મૃત્યુ પામ્યો હતો, ત્યારે ઉચ્ચ અદાલતે આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરતી વખતે, આરોપી સામેના કથિત ગુનાઓની ગંભીરતાને બિલકુલ ધ્યાનમાં લીધી નથી અને જે આધારો માન્ય નથી તેના આધારે ઉચ્ચ અદાલતે આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કર્યા છે.

પ.૨ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ઉચ્ચ અદાલતે એ હકીકતની જરાય મૂલ્યાંકન કર્યું નથી કે હકીકતમાં ફરિયાદી અને તેણીની કાકી સાક્ષી છે.એવું કહેવામાં આવે છે કે સમગ્ર ઘટના મોબાઇલ તેમજ સીસીટીવીમાં પણ રેકોર્ડ થઈ હતી. અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ગોન્ઝાલ્વેસે અમને આરોપપત્રમાંથી સંબંધિત સામગ્રી તેમજ તે ફોટોગ્રાફ્સ પર લઈ ગયા છે જેમાં જાણવા મળ્યું છે કે મૃતકને દરવાજામાં દોરડાથી બાંધવામાં આવ્યો હતો અને આરોપી મૃતકને માર મારતા હતા.

પ.૩ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જ્યાં સુધી આરોપી જયસુખભાઈ દેવરાજભાઈ રડાડિયાની વાત છે, તે કહી શકાય નહીં કે તે માત્ર ઊભો હતો અને તેના દ્વારા આગળ કોઈ ખુલ્લેઆમ કાર્યવાહી કરવામાં આવી નથી.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તે તે વ્યક્તિ હતો જેણે માત્ર મૃતકને જ માર માર્યો ન હતો પણ તેણે મૃતકને બાંધી દીધો હતો અને ખાતરી કરી હતી કે મૃતક હલનચલન કરી શકતો નથી.

પ.૪ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ઉચ્ચ અદાલતે એ હકીકતને બિલકુલ ધ્યાનમાં લીધી નથી કે બંને સાક્ષીઓ દ્વારા ટેસ્ટ આઇડેન્ટિફિકેશન પરેડ (ટી. આઈ. પી.) માં તમામ આરોપીઓની ઓળખ કરવામાં આવી હતી.

પ.૫ એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ અનુસાર, મૃતકનું મૃત્યુ સખત અને ભોળી વસ્તુને કારણે માથા અને શરીર પર ઘણી ઈજાઓ થવાને કારણે આઘાત અને રક્તસ્રાવને કારણે પૂર્વ–મોર્ટમની ઈજાઓને કારણે થયું હતું.પ.૬ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે કોઈ પણ સંજોગોમાં ઉચ્ચ અદાલતે

આ તબક્કે સાક્ષીઓના નિવેદનોને નકારી કાઢવા જોઈએ નહીં.તેથી એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ઉચ્ચ અદાલતે આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવામાં ભૌતિક ભૂલ કરી છે.

૬. રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વિદ્વાન કાઉન્સેલ સુશ્રી આસ્થા મહેતાએ અપીલકર્તાને ટેકો આપ્યો છે.એવી વિનંતી કરવામાં આવે છે કે ઉચ્ચ અદાલતે તથ્યો અને સંજોગોમાં ગંભીર ગુનાના સંદર્ભમાં આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત ન કરવા જોઈએ જ્યાં એક વ્યક્તિની નિર્દયતાથી હત્યા કરવામાં આવી હોય.જ્યારે અમે રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વકીલને એક સ્પષ્ટ પ્રશ્ન પૂછ્યો કે આટલી ગંભીર બાબતમાં રાજ્યએ અપીલ કેમ પસંદ કરી નથી, ત્યારે તેમણે વાજબી રીતે સ્વીકાર્યું છે કે રાજ્યએ પણ અપીલ દાખલ કરવી જોઈતી હતી.તેણીએ કહ્યું છે કે કદાચ અપીલને પ્રાધાન્ય આપવાનો નિર્ણય લેવામાં સમય લાગે છે, વર્તમાન કેસમાં રાજ્યએ હજી સુધી પ્રતિવાદીઓની મુક્તિને પડકારતી અપીલને પસંદ કરી નથી–જામીન પર આરોપી.

૭. આરોપી તેજાસ કનુભાઇ ઝાલા વતી હાજર રહેલા વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી હુઝેફા અહમદીએ રજૂઆત કરી છે કે વર્તમાન કેસમાં આરોપી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૯માં જામીન પર મુક્ત થયો છે અને ત્યારથી તે જામીન પર છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે આરોપી જામીન પર મુક્ત થયા પછી, સ્વતંત્રતાના દુરૂપયોગના કોઈ આક્ષેપો નથી અને તેથી આ અદાલત હાઈકોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા જામીનને દોઢ વર્ષ પછી રદ કરી શકશે નહીં.

૭.૧ આરોપી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી અહમદી દ્વારા આગળ રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે ત્યારબાદ પણ સુનાવણી આગળ વધી છે અને તપાસ અધિકારી (આઈ. ઓ.) સિવાય મોટાભાગના સાક્ષીઓની તપાસ કરવામાં આવે છે અને તેથી જામીન પણ રદ કરી શકાતા નથી.૭.૨ આરોપી–જયસુખભાઈ દેવરાજભાઈ રાદડિયા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વિદ્વાન કાઉન્સેલ શ્રી પૂર્વિશ જીતેન્દ્ર મલ્કને, સહ–આરોપી–તેજસ કનુભાઈ ઝાલા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વિદ્વાન કાઉન્સેલ શ્રી અહમદી દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને સ્વીકારી છે અને દોઢ વર્ષના સમયગાળા પછી જામીન રદ ન કરવાની વિનંતી કરી છે.

૮. અમે સંબંધિત પક્ષો વતી લાંબા સમય સુધી હાજર રહેલા વિદ્વાન કાઉન્સેલ સાંભળ્યા છે.

૯. અમે રેકોર્ડ પરની સામગ્રીનો પણ અભ્યાસ કર્યો છે અને તેના પર વિચાર કર્યો છે.અમે હાઈકોર્ટ દ્વારા આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવાના વિવાદિત આદેશો પર પણ વિચાર કર્યો છે અને તેના પર વિચાર કર્યો છે.

૯.૧ શરૂઆતમાં, એ નોંધવું જરૂરી છે કે સંબંધિત આરોપીઓ નીચેના ગુનાઓ માટે આરોપોનો સામનો કરી રહ્યા છે. વિભાગો 302 , ૩૪૨ , ૩૫૪ , ૩૨૩ , ૧૪૩ , ૧૪૭ , ૧૪૮ , ૧૪૯ ભારતીય દંડ સંહિતા ૧૮૬૦, કલમ ૩ (૧) (આર) (ઓ) , ૩(૨)(૫) અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિ (અત્યાચાર નિવારણ) અધિનિયમ, ૧૯૮૯ અને કલમ ૧૩૫ ગુજરાત પોલીસ

અધિનિયમ, ૧૯૫૧.કે આરોપીઓને તપાસ અધિકારી દ્વારા સંપૂર્ણ તપાસ બાદ આરોપપત્ર આપવામાં આવ્યું છે.

૯.૨ ફરિયાદી પક્ષના કેસ અનુસાર જ્યારે મૃતક, ફરિયાદી અને તેની કાકી ફેક્ટરી પરિસરની બહાર ભંગાર એકત્ર કરી રહ્યા હતા ત્યારે આરોપીએ મૃતકને દરવાજા સાથે બાંધી દીધો હતો.આરોપીઓએ મૃતકને પાઇપ અને બેલ્ટથી બાંધીને માર માર્યો હતો.તેમને ઘણી ગંભીર ઈજાઓ થઈ હતી અને જ્યારે તેમને હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યા ત્યારે તેમણે દમ તોડી દીધો હતો અને તેમનું મૃત્યુ થયું હતું.પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ અનુસાર મૃતક–પીડિતાના મૃત્યુનું કારણ આઘાત અને રક્તસ્રાવ હતું. સખત અને બોથડ પદાર્થ થી માથા અને શરીર પર બહુવિધ ઈજાઓ થાય છે.

૯.૩ અહીં અપીલકર્તા–મૂળ ફરિયાદી અને તેણીની કાકી અને એક અન્ય સાક્ષી છે જેમણે ટેસ્ટ આઇડેન્ટિફિકેશન પરેડ (ટી. આઈ. પી.) માં આરોપીની ઓળખ કરી છે.આ સમગ્ર ઘટના સીસીટીવી ફૂટેજ અને મોબાઇલ ફોનમાં કેદ/રેકોર્ડ થઈ છે.તપાસ દરમિયાન ઘટના સ્થળનો પંચનામા તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે, સાક્ષીઓના નિવેદનો નોંધવામાં આવ્યા છે; આરોપીની ઓળખ માટે પરીક્ષણ હાથ ધરવામાં આવ્યું છે; ઘટના સ્થળ પરથી સીસીટીવી ફૂટેજ અને ડીવીઆર મળી આવ્યા છે.ગુનામાં ઉપયોગમાં લેવાતી પાઇપ અને બેલ્ટ મળી આવી છે.તે જોઈ શકાય છે કે મૃતક મુકેશભાઈને આરોપીઓએ નિર્દયતાથી માર માર્યો હતો અને ઉપરોક્ત હોવા છતાં અને કથિત ગુનાઓની ગંભીરતાને ધ્યાનમાં લીધા વિના અને નજરે જોનારા સાક્ષીઓના નિવેદનો હોવા છતાં, ઉચ્ચ અદાલતે

વિવાદિત આદેશો દ્વારા આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કર્યા છે.ઉચ્ચ અદાલતે કથિત ગુનાઓની ગંભીરતા અને તપાસ દરમિયાન એકત્રિત કરેલા પુરાવાને ધ્યાનમાં લીધા નથી, જે આરોપનો ભાગ છે. ચાર્જશીટ. અમે ગુણદોષ પર વધુ નિરીક્ષણો કરવાનું ટાળીએ છીએ કારણ કે સુનાવણી ચાલી રહી છે.આ કહેવું પૂરતું છે કે આવી ગંભીર બાબતમાં અને ગુનાની ગંભીરતાને ધ્યાનમાં રાખીને અને નજરે જોનારા સાક્ષીઓના નિવેદનોને ધ્યાનમાં રાખીને અને સમગ્ર ઘટના સીસીટીવી ફૂટેજ અને મોબાઇલ ફોનમાં રેકોર્ડ કરવામાં આવી છે, ઉચ્ચ અદાલતે સંબંધિત પ્રતિવાદી નં. ૧–આરોપીને જામીન પર મુક્ત કરવામાં ગંભીર ભૂલ કરી છે.ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવાના ચુકાદાઓ અને આદેશો તથ્યો તેમજ કાયદા બંને પર બિનટકાઉ છે.

૯.૪ હવે જ્યાં સુધી આરોપી વતી રજૂઆતોની વાત છે કે હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત ચુકાદાઓ અને આદેશો દ્વારા આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવામાં આવ્યા પછી, દોઢ વર્ષથી વધુ સમય વીતી ગયો છે અને સ્વતંત્રતાના દુરૂપયોગના કોઈ આક્ષેપો નથી અને તેથી, જામીન રદ ન થઈ શકે તેની વાત છે, ઉપરોક્ત બાબત સ્વીકારી શકાતી નથી.કાયદાના સ્થાયી પૂર્વધારણા અનુસાર, જામીન રદ કરવા અને હાઈકોર્ટ દ્વારા આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવાના ખોટા આદેશને રદ કરવા અને અલગ અલગ આધારો પર બરતરફ કરવો.ઉલ્લંઘન માટે જામીન રદ કરવાની અરજી પર વિચારણા કરતી વખતે વિવિધ વિચારણાઓ છે શરતો વગેરે, અને આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવાના કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશની વિચારણા કરતી વખતે. એકવાર, એવું જાણવા મળે છે કે

હાઈકોર્ટ દ્વારા આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવાનો આદેશ બિનટકાઉ છે, જરૂરી પરિણામો અનુસરવા પડશે અને જામીન રદ કરવા પડશે.

૧૦. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને અને ઉપર જણાવેલા કારણોસર, આ બંને અપીલ સફળ થાય છે.પ્રથમ માહિતી અહેવાલ ૨૦૧૮ ના સી. આર. <આઇ. ડી. ૧> ના સંબંધમાં હાઈકોર્ટ દ્વારા આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવાના વિવાદિત ચુકાદાઓ અને આદેશો હેઠળ ગુનાઓ માટે શાપર (વેરાવલ) ના પોલીસ સ્ટેશનમાં નોંધાયેલા છે. વિભાગો 302 , ૧૧૪ , ૩૨૩ ભારતીય દંડ સંહિતાના, કલમ ૧૩૫ , ૩૭(૧) ગુજરાત પોલીસ અધિનિયમ અને કલમ ૩ (૨) (૫) અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિ (અત્યાચાર નિવારણ) અધિનિયમ, આથી રદ કરવામાં આવે છે અને અલગ રાખવામાં આવે છે.આરોપીઓ જામીન પર હોવાથી અમે ૨૦૨૧ની ક્રિમિનલ અપીલ નં.૧૬૫૫ માં આરોપી સામાવાળા નં. ૧–તેજસ કનુભાઈ ઝાલા અને ૨૦૨૧ની ક્રિમિનલ અપીલ નં.૧૬૫૬ માં આરોપી સામાવાળા નં. ૧–જયસુખભાઈ દેવરાજભાઈ રડાડિયાને આજથી એક અઠવાડિયાના સમયગાળાની અંદર સંબંધિત જેલ સત્તામંડળ સમક્ષ આત્મસમર્પણ કરવાનો નિર્દેશ આપીએ છીએ, જેમાં નિષ્ફળ જતાં તેમની સામે બિનજામીનપાત્ર વોરંટ જારી કરવામાં આવશે. હાલની અપીલને તે મુજબ મંજૂરી આપવામાં આવે છે.

૧૧. વિદાય લેતા પહેલા, આપણે અવલોકન કરી શકીએ છીએ કે આવા ગંભીર કેસમાં આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવાના વિવાદિત ચુકાદાઓ અને આદેશો સામે રાજ્ય દ્વારા અપીલ દાખલ ન કરીને, રાજ્ય પીડિતાના અધિકારોનું રક્ષણ

કરવામાં નિષ્ફળ ગયું છે.અમારો અભિપ્રાય છે કે આ યોગ્ય કેસ હતો જ્યાં રાજ્યએ આરોપીઓને જામીન પર મુક્ત કરવાના હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશોને પડકારતી અપીલને પ્રાધાન્ય આપવું જોઈએ. ફોજદારી બાબતોમાં જે પક્ષને પીડિત પક્ષ તરીકે ગણવામાં આવે છે તે રાજ્ય છે જે મોટા પ્રમાણમાં સમુદાયના સામાજિક હિતનું સંરક્ષક છે અને તેથી જે વ્યક્તિએ સમુદાયના સામાજિક હિતની વિરુદ્ધ કામ કર્યું છે તેને ન્યાય અપાવવા માટે જરૂરી તમામ પગલાં લેવાનું રાજ્યનું કામ છે.એવું નોંધવામાં આવ્યું છે કે રાજ્યમાં ફરિયાદી નિયામક છે.ફરિયાદી નિયામક પણ હાલના કેસમાં તેમની ફરજો નિભાવવામાં નિષ્ફળ રહ્યા છે.જ્યાં સુધી ફોજદારી બાબતોમાં ન્યાયના વહીવટની વાત છે ત્યાં સુધી ફરિયાદી નિયામકનું પદ ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ પદ છે.પ્રોસીક્યુશન ડિરેક્ટરની ફરજ છે કે તે તાત્કાલિક નિર્ણય લે. ગુનાઓને સમગ્ર સમાજ વિરુદ્ધ ખોટા તરીકે ગણવામાં આવે છે તે જોતાં, ફરિયાદી નિયામકની ભૂમિકા ન્યાયના વહીવટમાં નિર્ણાયક છે.તેમની નિમણૂક રાજ્ય સરકાર દ્વારા નીચેની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને કરવામાં આવે છે કલમ ૨૫એ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર કોડ.તેની નિર્ણાયક ભૂમિકા છે તે સંહિતાની કલમ ૨૫એ (૨) જેવી શરતો પરથી સ્પષ્ટ થાય છે, જે કોઈ વ્યક્તિ માટે ડિરેક્ટોરેટ ઓફ પ્રોસિક્યુશન બનવા માટે લાયક બનવા માટે ઓછામાં ઓછો દસ વર્ષનો કાનૂની અનુભવ નિર્ધારિત કરે છે અને આવી નિમણૂક હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશની સંમતિથી કરવામાં આવશે.

સુશ્રી આસ્થા મહેતાની રજૂઆતો રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વિદ્વાન કાઉન્સેલ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવી હતી કે અપીલ કરવી કે નહીં તે નિર્ણય

લેવામાં સમય લાગે છે તે સ્વીકાર્ય નથી.રાજ્યએ આ પ્રકારની ગંભીર બાબતમાં કાયદાનું શાસન જાળવી રાખવા માટે પણ ખૂબ જ ગંભીર બનવું જોઈતું હતું જ્યાં એક વ્યક્તિની નિર્દયતાથી હત્યા/હત્યા કરવામાં આવી હતી જ્યારે તે તેની પત્ની અને કાકી સાથે ફેક્ટરીની બહાર કચરો એકત્ર કરી રહ્યો હતો.દોષિતો સામે કેસ નોંધવામાં આવે અને તેમને સજા થાય તે સુનિશ્ચિત કરવું એ ફરિયાદી નિયામક અને રાજ્યની ફરજ છે.

અમે આશા અને વિશ્વાસ રાખીએ છીએ કે ભવિષ્યમાં રાજ્ય સરકાર/રાજ્ય સરકારનો કાનૂની વિભાગ અને ફરિયાદી નિયામક આ બાબતોમાં તાત્કાલિક નિર્ણય લેશે. જેમ કે આ અને ટ્રાયલ કોર્ટ અને/અથવા હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને પડકારવામાં આવે છે કારણ કે કેસ હોઈ શકે છે જ્યાં તે જોવા મળે છે કે આરોપીઓને વર્તમાન જેવા ગંભીર ગુનાઓમાં જામીન પર મુક્ત કરવામાં આવે છે.

અમે આશા અને વિશ્વાસ રાખીએ છીએ કે અમારા અવલોકનો ગુજરાત રાજ્યના રાજ્ય સરકાર/કાનૂની વિભાગ અને ગુજરાત રાજ્યના ફરિયાદી નિયામક સુધી પહોંચશે. અમે રજિસ્ટ્રીને આ આદેશની નકલ અગ્ર મુખ્ય સચિવ અને સચિવ, ગૃહ વિભાગ અને કાનૂની વિભાગ, ગુજરાત રાજ્યને વધુ સુધારાત્મક પગલાં લેવા માટે મોકલવાનો નિર્દેશ આપીએ છીએ.

અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

==========

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.